

ΕΝΑΝΤΙΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΚΕΙΜΕΝΩΝ 21 -50

Επιρρηματικές προτάσεις, εκφράζουν μια πραγματική κατάσταση παρά την οποία ισχύει το περιεχόμενο της πρότασης εξάρτησης (συνήθως της κύριας). Συχνά στην κύρια ο αντιθετικός σύνδεσμος *tamen* προεξαγγέλλει την δευτερεύουσα εναντιωματική πρόταση. Λειτουργούν ως επιρρηματικός προσδιορισμός της εναντίωσης στο περιεχόμενο της κύριας.

Εισάγονται με τους εναντιωματικούς συνδέσμους:

Etsi, tametsi, quamquam + οριστική: το περιεχόμενο είναι πραγματικό

Cum, licet + υποτακτική: το περιεχόμενο είναι δυνατό ή υποτιθέμενο

Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις εναντιωματικές προτάσεις:

1. *exclamavit, etsi domi erat* (24): δευτερεύουσα επιρρηματική εναντιωματική πρόταση. Εισάγεται με τον εναντιωματικό σύνδεσμο *etsi* και εκφέρεται με οριστική (παρατατικού: *erat*), διότι εκφράζει μια πραγματική κατάσταση, παρά την οποία ισχύει το περιεχόμενο της κύριας πρότασης.
2. *tantus furor invaserat..., etsi ego clamabam nihil esse bello civili miserius.* (37)
3. *Etsi senex et corpore infirmo sum, semper tamen meminero.* (40)
4. *Etsi super vestem earum deprehendit canos, tamen dissimulavit.* (47)

ΕΝΑΝΤΙΩΜΑΤΙΚΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ

Camillus... absens dictator est factus.

absens: εναντιωματική μετοχή, ενεστώτα, σύγχρονο, εξάρτηση ιστορικός: *est factus*

etsi (tametsi/ quamquam) aberat

cum/ licet abesset (ακολουθία χρόνων)

ΠΑΡΑΧΩΡΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Επιρρηματικές προτάσεις, εκφράζουν μια υποθετική κατάσταση που, κι αν δεχτούμε ότι αληθεύει, δεν αναιρεί το περιεχόμενο της πρότασης εξάρτησης (συνήθως της κύριας). Συχνά στην κύρια ο αντιθετικός σύνδεσμος *tamen* προεξαγγέλλει την δευτερεύουσα παραχωρητική πρόταση. Λειτουργούν ως επιρρηματικός προσδιορισμός της παραχώρησης στο περιεχόμενο της κύριας.

Εισάγονται με τους παραχωρητικούς συνδέσμους:
etiamsi, + οριστική ή υποτακτική
licet, *quamvis*, *ut* + υποτακτική (ακολουθία χρόνων)

Ο σύνδεσμος *quamvis* προτιμάται μπροστά από επίθετα και επιρρήματα και σπάνια-χρήση κυρίως ποιητική και μετακλασική-μπορεί να εκφέρεται με οριστική, κατ' αναλογία προς το *quamquam*: *Quamvis* infesto et minaci animo *perveneras* (43).

Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις παραχωρητικές προτάσεις:

1. *reddit ut, etiamsi naturā tales non sint,...cogantur* (37): δευτερεύουσα επιρρηματική παραχωρητική πρόταση, που λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός της παραχώρησης στο περιεχόμενο της συμπερασματικής πρότασης με ρήμα το *cogantur*. Εισάγεται με τον παραχωρητικό σύνδεσμο *etiamsi* και εκφέρεται με υποτακτική, γιατί δηλώνει μια υποθετική κατάσταση, που, κι αν δεχτούμε ότι αληθεύει, δεν αναιρεί το περιεχόμενο της προσδιοριζόμενης πρότασης. Συγκεκριμένα, εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα (*non sint*), γιατί εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου (*cogantur*) και δηλώνει το σύγχρονο στο παρόν.
2. *Licet mihi ostendas agmina militum*: Δευτερεύουσα παραχωρητική πρόταση, εκφράζει μια υποθετική κατάσταση που, κι αν δεχτούμε ότι αληθεύει, δεν αναιρεί το περιεχόμενο της κύριας πρότασης. Εισάγεται με τον παραχωρητικό σύνδεσμο *licet*, εκφέρεται με υποτακτική και συγκεκριμένα με υποτακτική ενεστώτα (*ostendas*), γιατί εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου (*iudicabo*) και δηλώνει το σύγχρονο στο παρόν. Στην κύρια πρόταση υπάρχει το *tamen*.
3. *licet mortem miniteris*, *numquam tamen ego hostem iudicabo Marium* (40): όπως η πρόταση 2
4. *Quamvis infesto et minaci animo perveneras*, *cur...tibi non succurrit* ?(43): δευτερεύουσα παραχωρητική πρόταση, εκφράζει μια υποθετική κατάσταση που κι αν δεχθούμε ότι αληθεύει δεν αναιρεί το περιεχόμενο της κύριας πρότασης. Εισάγεται με τον παραχωρητικό σύνδεσμο *quamvis*, γιατί ακολουθούν τα επίθετα *infesto et minaci*, εκφέρεται με οριστική παρά τον κανόνα (*quamvis* + υποτακτική). Η σύνταξη *quamvis* + οριστική ισοδυναμεί με *quamquam* + οριστική και είναι μετακλασική, η οριστική *perveneras* είναι χρόνου υπερσυντελικού, γιατί αναφέρεται στο παρελθόν.